

Palla per als rucs

Una de les paradoxes més xocants d'aquesta societat hiperventilada i postmoderna és el fet que, en una època en la qual, des del món acadèmic, més es valora l'especialització del coneixement, més altaveus socials tenen aquells que opinen sobre qualsevol tema: tertulians, tuitaires i xarlatans en general. Alguns n'han fet un ofici. Són persones que aprofiten la tribuna pública per parlar, amb seguretat i amb to d'expert, sobre política, sobre història, sobre llengua o sobre la gestió d'una pandèmia. Sempre han existit. Són els voltors del safareig vestit de seriositat. Són els totòlegs (terme que, segons Josep Murgades, "serviria per designar, amb un deix inequívocament irònic, la persona que passa per saber de tot i capaç, en conseqüència, de pronunciar-se absolutament sobre tot"). Fins fa uns anys, podíem sentir-los a la barra del bar, al banc de la plaça o a la sobretaula d'un dinar familiar. Ara, en canvi, alimenten el seu ego a base de proclamar sentències a la ràdio, a la televisió, en una columna al diari o des de les xarxes socials. N'hi ha que, fins i tot, es permeten la frivolitat de criticar que algun expert envaeixi un camp en el qual no és especialista (darrerament, per exemple, més d'un tertulià totòleg s'ha posat les mans al cap quan un científic

ha donat el seu parer sobre la gestió política de la crisi sanitària derivada de la COVID). Els mitjans els dediquen hores cada dia i les xarxes (que permeten que qualsevol mortal amb accés a internet es converteixi en un totòleg) en multipliquen el nombre. Boca-molls de mena, argumenten sobre qualsevol qüestió amb una seguretat que posa la pell de gallina. Parlen de "la gent" com si ells no en formessin part, deixen anar tòpics de la totologia com "fer-se trampes al solitari", "tot és política" o "engegar-se un tret al peu" i pontifiquen sobre conceptes com "democràcia" o "llibertat". Dificilment es posen d'acord els uns amb els altres, perquè cadascun defensa amb vehemència una postura monolítica (la seva veritat) i, sovint, el seu paper es basa més en la forma que en el fons, en la capacitat per mantenir el desacord que en la voluntat de buscar sintonia. La seva existència i, sobretot, el ressò que aconsegueixen, són un recordatori de fins a quin punt la humanitat és capaç d'afermar-se a la banalitat i elevar la ximpleria a la categoria de dogma. Resulta més fàcil seguir el xarlatà que el veritable expert, perquè l'explicació de l'expert és avorrida, no sempre pot ser prou categòrica i no està revestida d'espectacle mediàtic. De tota aquesta parafernàlia verbal buida, a casa, fa anys havia sentit a dir que era "palla per als rucs", és a dir, menjar per entretenir la gana, sense aliment. Al capdavall, la saviesa popular sempre té una sentència per posar cadascú al seu lloc.

